

Languages on this page: ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 25 november 2009
Utskriftsvänlig pdf-fil

Idrott och musik kan förenas som kulturella uttryck, sida vid sida, i lokala, regionala, nationella eller globala kontexter, framsprungna ur behov av att skapa sammanhang mellan uttrycksformer, eller att förmedla känslor, eller att blott berätta om något som ska hända eller har hänt. Idrott och musik förenas också i modern arenasport där musiken har till uppgift att lägga band på åskådarnas otålighet vid avblåsningar, sidbyten, samt före och efter match. I till exempel konståkning är musiken en oskiljbar del av sporten. Tjänstgörande redaktör var spänd på vad den beställda recensionsboken *Sporting Sounds* skulle bjuda. Det var också den tilltänkte recensenten, idrotts- och kulturstudieforskaren David Cardell. Möjligen blev båda besvikna. *Sporting Sounds* (Routledge) är en antologi sammanställd av Anthony Bateman och John Bale, och som antologier plägar så spretar också denna i skilda riktningar, utan, menar vår recensent, den nödvändiga, handfasta sammanhållning och vägledning som man nog förväntar sig av dess redaktörer. Cardell har tagit det oväntade steget att i sin recension inkludera hela innehållsförteckningen, i förmodat syfte att visa på de svårigheter som boken erbjuder en recensent. Vi noterar till vår glädje att en av forumets medarbetare, Dan Porsfelt, bidrar med en förkortad version av [den text han publicerade](#) i dessa spalter i september 2005. Ytterligare en forumskribent, [Henning Eichberg](#), medverkar med en text. Däremot letar vi förgäves efter en text av Mike Huggins och Keith Gregson, till exempel deras tidigare publicerade "Northern Songs, Sporting Heroes and Regional Consciousness, c. 1800-c. 1880".

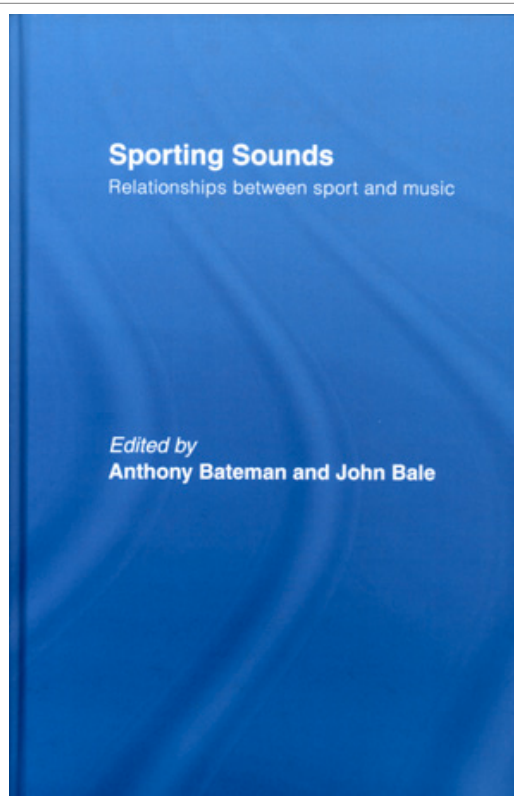
Förhållandet idrott och musik, inte helt klarlagt

David Cardell

Linköpings universitet

Anthony Bateman & John Bale (red)
**Sporting Sounds: Relationships
Between Sport and Music**
274 sidor, inb., ill.
Abingdon, Oxon: Routledge 2009
ISBN 978-0-415-44367-8

Relationerna mellan idrott och musik är många och olikartade. Som inramning till idrott fungerar musik som ett vanligt förekommande atmosfäriskt inslag inom dagens evenemangkulturella verksamheter. Basketmatcher som jag ofta besöker ges rytm i samspel mellan musikens basljud och publikens handklappning. Här fungerar musikens toner som en särskild typ av agendasättare: meddelandes instruktioner till interaktivitet, som regi för de i rollen som publik – vi blir genom musiken påmind om att det är ett festligt ramverk vi befinner oss inom, bäst då att applådera eller stå upp då nationalsången inledningsvis framförs. Trots mängden av intressanta kulturella samspel mellan idrott och musik så är forskningen på området begränsad. Spridda bidrag inom vetenskapssamhället har givit oss insikter om musikens betydelse för idrottsutövning och idrottens symboliska existens inom musiken.

Det är inte bara idrottens evenemangskultur som i spektakulära former delger oss möten med musik. I boken

Sporting sounds (2009) för redaktörerna Anthony Bateman och John Bale läsaren till ett kunskapens smörgåsbord, som innefattar forskares och praktikers analyser av musik-idrottsrelationer (musik ges en bred definition – innefattandes allt från opera till populärmusik). Antologin ger en ingång till olika perspektiv på hur musik och idrott relaterar till varandra. Bidragen i boken redogör för tekniska lösningar som kan vara användbara i tränings- och tävlingssituationer, musikkompositioners idrottsliga referenser, hur idrottens skådeplats blir till nationell identitetsarena där musik är av betydelse, samt hur grupperingar av fans formeras kring musikframföranden – med alltifrån trubadurer till punkband. Jag ska i denna recension inte presentera bidragen i detalj, eller ens försöka ge omdömen till vart och ett. Anledningen till detta är tvåfaldig: recensionens format lämpar sig inte för detta, och som jag ska visa är min kunskap inte tillräcklig om var och ett av de perspektiv som boken framlägger.

Det senare utgör min huvudsakliga kommentar till antologin, i fråga om dess styrka och dess brister. Med bakgrund inom kulturstudier (Cultural Studies) och mitt intresse för musikpraktik – samt senare forskarstudier inom idrottsvetenskap – borde jag vara en läsare med stor behållning av en antologi som *Sporting sounds*. Vad jag möter är ett verk som samlar spridda bidrag från en uppsjö discipliner och perspektiv, som sociologi, historia, psykologi och fysiologi. Denna breda samling kan utifrån ett allmänvetenskapligt intresse för relationer mellan musik och idrott vara relevant. Och jag förstår även redaktörernas utgångspunkt (se bokens introduktion) om att samla spridda bidrag, då liknande böcker enligt Bale och Bateman saknas, som givande denna sammansättning av perspektiv. *Men*, i bokens 14 kapitel, introduktion och förord ej inkluderade, ges så olikartade analyser att jag stundtals lämnas oförstående (min bristande förståelse av exempelvis idrottspsykologins och -fysiologins utgångspunkter är en förklaring till detta) och frågandes: är denna sammansättning av kapitel och perspektiv en lämplig startpunkt i en formering av ett fält som samlar musik- och idrottsanalys? Som recensent, och givandes ett omdöme om antologin, tänker jag att bokens olika perspektiv antingen skulle ha samlats i mer övergripande kapitel – såsom huvudkapitel, med särskilda redaktionella inledningar; om exempelvis nationell kultur eller möjligen utifrån de vetenskapliga ansatser som är närvarande, såsom sociologi. Nu raddas kapitlen upp efter varandra utan att redaktörerna ger en tillräcklig eller fullgod förklaring till relevansen av de skilda bidragen. Det finns i introduktionen en kortfattad beskrivning av bidragens hemvist och relevans. En mer genomgående röd tråd (såsom nämnda inledningar till huvudkapitel) samt en avslutning som sätter ned foten kring antologins bidrag skulle ha stärkt dess relevans.

Då jag funderar över vem bokens läsare kan vara, eller tänkas vara utifrån ett redaktörs- eller förlagsperspektiv, kommer jag att tänka på antologin som en möjlig resurs för studenter på grundnivå inom idrottsvetenskapliga (tvärvetenskapliga) områden: som ges undervisning i psykologiska likväl som sociologiska, historiska och fysiologiska aspekter av idrotten. En sådan idealtypisk ingång skulle möjligen göra boken som helhet relevant. För den med ett snävare intresse – som undertecknad – är de enskilda kapitlen, möjliga att läsa utan boken i sin helhet. Och utifrån denna lässtrategi finner jag flera intressanta bidrag. Att – som grundutbildnings- eller forskarstudent – betala den dryga tusenlapp som boken kostar inbunden finner jag dock orimligt (invänta då möjligen utgåva i paperback, som betingar knappt halva priset), för att ta del av dessa enskilda delar.

” *Ambitionen med boken, att utgöra ett samlat verk, är god. Dock hade jag önskat att antologins redaktionella arbete i högre grad lyft fram de enskilda bidragens sammanhängande relationer.*

Dan Porsfelts analys av musikens betydelse för svenska fotbollssupportergrupperingar framträder som det mest intressanta utifrån min kulturvetenskapliga och sociologiska intressehorisont. Porsfelts artikel återfinns i [en längre version](#) här på [idrottsforum.org](#), och då på svenska. Detta bidrag handlar liksom flera om hur identitet formeras i sociala sammanhang, där musik och idrott är ingredienser. Andra författare som Mike Cronin, Claire Westall och Malcolm Maclean bidrar med liknande perspektiv från andra håll i världen. Bokens är således inte bred till sin ansats endast i termer av vetenskapliga perspektiv, utan också i dess empiriska fält, inkluderande nedslag i Sverige och Västindien, Nya Zeeland och den internationella Olympiska rörelsen.

Ambitionen med boken, att utgöra ett samlat verk, är god. Dock hade jag önskat att antologins redaktionella arbete i högre grad lyft fram de enskilda bidragens sammanhängande relationer – som finns där, disciplinärt och tematiskt. Det övergripande ämnet för boken är viktigt och angeläget i en tid då postmoderna evenemang (sammansatta av olika kulturella former, som en typ av hybrider) framträder i olika sammanhang, och får oss att tänka på kulturens olika sidor och betydelser i hög grad. Att som i *Sporting sounds* förena analyser av kulturella sammanhang med mer aktörsorienterade och idrottsprestationssökande perspektiv blir dock något splittrat – särskilt med grund i mina synpunkter på bokens upplägg och avsaknad av redaktionella kommentarer. Förhoppningsvis visar denna recension dock att bidragen i boken kan vara relevanta, men att det finns arbete att göra som lyfter studier av samspelet mellan musik och idrott vidare till nya nivåer. För detta är samlade och sammanfattande bidrag till fältet väsentliga. *Sporting Sounds* utgör i detta ett av få bidrag, med sina styrkor och brister. Avslutningsvis ska Bateman och Bale berömmas för den genomgång de gör av anglosaxisk forskning om musik och idrott i inledningen till antologin – som mycket väl hade kunnat få ta ett större utrymme.

Preface *Anthony Bateman and John Bale*

Introduction *John Bale and Anthony Bateman*

1. The Psychological, Psychophysical and Ergogenic Effects of Music in Sport: A Review and Synthesis *Costas I. Karageorghis and Peter C. Terry*
2. Video, Priming and Music: Effects on Emotions and Motivation *Georgios Loizou and Costas I. Karageorghis*
3. Managing Pre-Competitive Emotions With Music *Daniel T. Bishop and Costas I. Karageorghis*
4. Music and Figure Skating *Glenn S. Harman, Sonia Bianchetti and David Forberg*
5. The Energy of Festivity: Atmosphere, Intonation and Self-Orchestration in Danish Popular Sports *Henning Eichberg*
6. Music as Sport History: The Special Case of Pietro Metastasio's L'Olimpiade and the Story of the Olympic Games *Jeffrey O. Segrave*
7. 'Anyone For Tennis': Notes on the Genre 'Tennis Composition' *Heinrich W. Schwab*
8. Ludus Tonalis: Sport and Musical Modernisms 1910-1938 *Anthony Bateman*
9. War, Remembrance and Sport: 'Abide With Me' and the FA Cup Final in the 1920s *Jeffrey Hill*
10. 'Friday Night and the Gates are low': Popular Music and its Relationship(s) to Sport *Mike McGuinness*
11. Supporter Rock in Sweden: Locality, Resistance and Irony at Play *Dan Porsfelt*
12. Uíbh Fháil, how I miss you with your heather scented air': Music, Locality and the Gaelic Athletic Association in Ireland *Mike Cronin*
13. 'This Thing Goes Beyond the Boundary': Cricket, Calypso, the Caribbean and their Heroes *Claire Westall*
14. Bouts of Kiwi Loyalty: Musical Frames and Televised Sport *Malcolm MacLean*

© **David Cardell 2009.**

 Hitta bästa pris på boken hos Prispallen.se

 Kjøp boken fra Capris.no

 Sammenlign priser på bogen hos Pensum.dk

 Buy this book from Amazon.co.uk

 Buy this book from Amazon.com